

21000011

А К Т

лісопатологічного обстеження насаджень ДП «Словечанський лісгосп АПК», що потребують суцільної санітарної рубки

23 травня 2025 року

с. Словечне

Коростенський район
Житомирська область

На звернення ДП «Словечанський лісгосп АПК», лист № 830 від 09.05.2025 року, відповідно п. 30 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою КМУ від 27.07.1995 р. № 555 (зі змінами) та наказу від 09.05.2025 № 128 в/ч «Про створення комісії з визначення доцільності призначення насаджень до суцільної та вибіркової санітарної рубки, прохідної рубки, частина з яких не запроектована у рубку чинними матеріалами лісовпорядкування (2023)», комісією в складі, головного спеціаліста відділу охорони та захисту лісів Центрального міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Вадима САВЧУКА, представника Овруцької міської ради Володимира БАШИНСЬКОГО, голови Словечанської сільської ради Володимира ТРИКИШІ, провідного інженера-лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») Юрія ДВОРАКІВСЬКОГО, начальника відділу лісового господарства Житомирського обласного комунального агролісогосподарського підприємства «Житомироблагроліс» Сергія ГРИЦЕНКА, головного лісничого ДП «Словечанський лісгосп АПК» Михайла ЛІНКЕВИЧА, лісничих Словечанського лісництва Сергія ОЛЕХНОВИЧА, Овруцького лісництва Олександра ОЛЕХНОВИЧА, Слобідського лісництва Василя ГРИБА та помічника лісничого Гладковицького лісництва Сергія КУНИЧИКА проведено лісопатологічне обстеження насаджень ДП «Словечанський лісгосп АПК», що потребують суцільної санітарної рубки (далі - ССР) в 2025 році.

Результати обстеження

Таксаційна характеристика лісових насаджень, що обстежувались, наведена нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2023 року.

Словечанське лісництво

Категорія захисності – захисні ліси,

ліси уздовж берегів річок, навколо озер та ін. водойм.

Кв. 106, вид. 21, площа 3,8 га, склад 9С31Дз+Влч, вік 75 років, повнота 0,70, бонітет 2, ТЛУ- В₂ДС. На ділянці (1), у північно-західній частині виділу на площі 2,7 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та дуба. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Категорія захисності - експлуатаційні ліси.

Кв. 95, вид. 43, площа 3,8 га, склад 10Сз+Бп, вік 60 років, повнота 0,40, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДС. На всій площі виділу (3,8га), спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Кв. 98, вид. 1, площа 2,2 га, згарище, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДС. На всій площі виділу (2,2га), спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Кв. 98, вид. 2, площа 4,7 га, згарище, бонітет 2, ТЛУ- В₄ДС. На ділянці (1), у південній частині виділу на площі 3,8 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Кв. 98, вид. 7, площа 1,1 га, згарище, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), у південній частині виділу на площі 0,3 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Кв. 98, вид. 18, площа 0,8 га, згарище, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), майже на всій площі виділу (0,7га), спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Кв. 98, вид. 50, площа 0,5 га, згарище, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), у східній частині виділу на площі 0,3 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Кв. 100, вид. 7, площа 3,8 га, згарище, бонітет 2, ТЛУ- В₄ДС. На ділянці (1), у південно-східній частині виділу на площі 1,1 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Кв. 100, вид. 10, площа 1,5 га, згарище, бонітет 1, ТЛУ- В₂ДС. На ділянці (1), у східній частині виділу на площі 0,4 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Кв. 104, вид. 10, площа 3,0 га, склад 10Сз, вік 62 роки, повнота 0,60, бонітет 2, ТЛУ- В₂ДС. На ділянці (1), у південно-західній частині виділу на площі 1,1 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Кв. 106, вид. 49, площа 2,3 га, склад 10Сз, вік 54 роки, повнота 0,50, бонітет 1А, ТЛУ- В₂ДС. На ділянці (1), у південно-західній частині виділу на площі 1,6 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Вищевказані обстежені насадження Словечанського лісництва, пошкоджені пожежею, відповідним чином відображені в акті про лісову пожежу №1 від 16.04.2020 р.

Слобідське лісництво

Категорія захисності - експлуатаційні ліси.

Кв. 21, вид. 64, площа 6,5 га., склад 10Сз, вік 72 роки, повнота 0,80, бонітет 2, ТЛУ- А₂С. На ділянці (1), у західній частині виділу на площі 1,6 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження другорядних дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Кв. 125, вид. 22, площа 14,0 га., склад 10Сз, вік 76 років, повнота 0,55, бонітет 2, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), у південно-східній частині виділу на площі 1,4 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами, враження другорядних дерев листяних порід бактеріальною водянкою, трутовиками.

Кв. 128, вид. 30, площа 4,9 га., склад 10Сз, вік 77 років, повнота 0,65, бонітет 2, ТЛУ- В₂ДС. На ділянці (1), у південній частині виділу на площі 1,6 га, спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження синьою сосною златкою, сосновими лубоїдами.

Овруцьке лісництво

Категорія захисності - експлуатаційні ліси.

Кв. 123, вид. 15, площа 4,6 га, загибле насадження, поодинокі дерева 10Сз, вік 70 років, бонітет 2, ТЛУ- А₂С. На ділянці (1), майже на всій площі виділу (4,0га), спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Кв. 123, вид. 16, площа 4,2 га, склад 10Сз, вік 59 років, повнота 0,70, бонітет 2, ТЛУ- А₂С. На всій площі виділу (4,2га), спостерігається масове всихання дерев сосни. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Кв. 123, вид. 17, площа 10,0 га, склад 8Сз(65)2Сз(90)+Бп, вік 65 років, повнота 0,50, бонітет 2, ТЛУ- В₂ДС. На ділянці (1), у південно-західній частині виділу на площі 1,4 га, спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Вищевказані обстежені насадження Овруцького лісництва, пошкоджені пожежею, відповідним чином відображені в акті про лісову пожежу №2 від 16.04.2020 р.

Гладковицьке лісництво

Категорія захисності - експлуатаційні ліси

Кв. 70, вид. 2, площа 2,4 га., загибле насадження, поодинокі дерева 10Сз, вік 85 років, бонітет 2, ТЛУ- А₃С. На ділянці (1), майже на всій площі виділу (2,2 га), спостерігається масове всихання дерев сосни та берези. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Кв. 70, вид. 18, площа 9,4 га., загибле насадження, поодинокі дерева 9Сз1Бп, вік 65 років, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), у західній частині виділу на площі 4,5 га, спостерігається масове всихання дерев сосни, берези, вільхи та осики. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Кв. 70, вид. 26, площа 5,3 га., загибле насадження, поодинокі дерева 9Сз1Бп, вік 70 років, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), майже на всій площі виділу (4,9 га), спостерігається масове всихання дерев сосни, берези, дуба та осики. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Кв. 70, вид. 32, площа 2,9 га., загибле насадження, поодинокі дерева 10Сз, вік 70 років, бонітет 1, ТЛУ- В₃ДС. На ділянці (1), майже на всій площі виділу (2,7 га), спостерігається масове всихання дерев сосни, берези, вільхи, дуба та осики. Причиною всихання є пошкодження пожежею в 2020 році.

Вищевказані обстежені насадження Гладковицького лісництва, пошкоджені пожежею, відповідним чином відображені в акті про лісову пожежу №1 від 16.04.2020 р.

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень

Обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом – всиханням сильного ступеню. Причиною погіршення санітарного стану окремих лісових насаджень Словечанського, Овруцького та Гладковицького лісництв є пошкодження пожежами в першій половині 2020 році сильного та дуже сильного ступеня. Характер всихання дерев (відмираючих та сухостійних) - суцільний. Висота нагарів на стовбурах дерев до зони тонкої кори, а обвуглення зони кореневої шийки (з відмиранням камбію) - більше 3/4 периметра. На деревах сосни хвоя відсутня. Деревя сосни відпрацьовані такими стовбуровими шкідниками як: синя

соснова златка, сірий довговусий вусач, шестиzubий короїд тощо. Відбувається відшарування кори на стовбурах. Внутрішні тканини стовбурів в місцях поширення личинкових ходів шкідників-ксилофагів характеризуються наявністю «синяви», яка характерна при поширенні її збудників - офіостомових грибів.

Дерева інших лісотвірних порід (Бп, Ос, Влч, Дз) відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників та вражені трутовиком. На листяних деревах гілки другого і третього порядків відсутні, опадання кори. На деревах листяних порід в межах обвуглення стовбурів наявні плодові тіла грибів сапрофітів.

Дерева сосни та берези мають зовнішню або внутрішню стовбурову гниль, відбувається вітровал через згнивання комлевої частини, частина дерев стала неліквідом. В подальшому в насадженнях пошкоджених лісовими пожежами є висока імовірність відпаду та створення захаращеності.

Насадження розладнані, низькоповнотні, з великою кількістю сухостою, що має зовнішню гниль, частина стала неліквідом та створює захаращення.

Окремі обстежені лісові насадження Слобідського лісництва пошкоджені стовбуровими шкідниками – синя соснова златка та великий і малий соснові лубоїди, короїд-стенограф: внаслідок зменшення стійкості хвойних лісів до шкідників та хвороб відбулося всихання хвойних насаджень, основною причиною якого є розповсюдження та розмноження стовбурових шкідників, які в свою чергу, є носіями збудників офіостомових грибів. Осередки стовбурових шкідників сильного ступеню. Переважна кількість дерев відноситься до V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (хвоя руда або відсутня, часткове або повне опадання кори, дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками, гілки другого і третього порядків відсутні. Під деревами спостерігаються «стрижені» пагони світло-зеленого та жовтуватого-зеленого кольору внаслідок додаткового живлення соснових лубоїдів в минулому році в кількості від 3 шт. до 5 шт. на 1 квадратний метр. Насадження розладнані, низькоповнотні, з великою кількістю сухостою, що має зовнішню гниль, частина стала неліквідом та створює захаращення.

Крім того в обстежених соснових насадженнях спостерігається всихання другорядних порід дерев: берези повислої та вільхи від трутовика справжнього, бактеріальної водянки, всихання дерев осики та дуба від трутовика несправжнього, дерев дуба внаслідок пошкодження дубовою бронзовою златкою, яка є переносчиком збудника хвороби дуба звичайного трахеомікоз дуба. Дерева явно відносяться до дерев IV (відмираючі), V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (листя дуже дрібне, жовтіє, крона дуже ажурна, всохло або всихає більше ніж на 2/3 крони, сліди заселення стовбуровими шкідниками, гілки другого та третього порядків відсутні, опадання кори, наявність плодових тіл).

ВИСНОВОК

На час обстеження вказані негативні чинники призвели до утворення значної кількості сильно ослаблених, відмираючих дерев, свіжого сухостою та сухостою минулих років. Життєздатні дерева I-III категорії стану (без ознак ослаблення, ослаблені та дуже ослаблені) на даній ділянці становлять повноту нижче критичного показника п.27 діючих Санітарних правил в лісах України.

Комісія визначила загиблі та розладнані ділянки, які доцільно призначити у ССР згідно діючих Санітарних правил в лісах України на таких площах:

Словечанське лісництво

кв.95, вид. 43, ділянка (-) – 3,8 га;
кв.98, вид. 1, ділянка (-) – 2,2 га;
кв.98, вид. 2, ділянка (1) – 3,8 га;
кв.98, вид. 7, ділянка (1) – 0,3 га;
кв.98, вид. 18, ділянка (1) – 0,7 га;
кв.98, вид. 50, ділянка (1) – 0,3 га;
кв.100, вид. 7, ділянка (1) – 1,1 га;
кв.100, вид. 10, ділянка (1) – 0,4 га;
кв.104, вид. 10, ділянка (1) – 1,1 га;
кв.106, вид. 21, ділянка (1) – 2,7 га;
кв.106, вид. 49, ділянка (1) – 1,6 га;
Разом по лісництву: 18,0 га.

Слобідське лісництво

кв.21, вид. 64, ділянка (1) – 1,6 га;
кв.125, вид. 22, ділянка (1) – 1,4 га;
кв.128, вид. 30, ділянка (1) – 1,6 га;
Разом по лісництву: 4,6 га.

Овруцьке лісництво

кв.123, вид. 15, ділянка (1) – 4,0 га;
кв.123, вид. 16, ділянка (-) – 4,2 га;
кв.123, вид. 17, ділянка (1) – 1,4 га;
Разом по лісництву: 9,6 га.

Гладковицьке лісництво

кв.70, вид. 2, ділянка (1) – 2,2 га;
кв.70, вид. 18, ділянка (1) – 4,5 га;
кв.70, вид. 26, ділянка (1) – 4,9 га;
кв.70, вид. 32, ділянка (1) – 2,7 га;
Разом по лісництву: 14,3 га.

Всього обстежена площа по даному підприємству складає **46,5 га.**

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Вищевказані ділянки під ССР провести згідно діючих Санітарних правил в лісах України, вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та Висновку з оцінки впливу на довкілля № 21/01-7139/2 від 29.08.2024 року.

Підставою здійснення рубок є належність дерев до сухостійних, відмираючих або дуже ослаблених внаслідок пошкодження пожежами, шкідниками, хворобами лісу, внаслідок аварій та стихійного лиха.

ССР провести в 2025 році з використанням найефективніших методів і технологій запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним знищенням порубкових залишків. Оптимальний термін проведення ССР – II квартал 2025 року.

Лісовій охороні підприємства встановити посилений лісопатологічний моніторинг за санітарним станом суміжних насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб.

На зрубках, що утворюються після виконання призначених ССР провести лісовідновні роботи шляхом створення лісових культур на площі 35,3 га та шляхом природного поновлення на площі 11,2 га восени 2025 року або навесні 2026 року.

Посадку лісових культур здійснити згідно діючих схем змішування, способів обробітку ґрунту та інших технологічних особливостей у відповідності до лісорослиних умов.

Даним обстеженням нових осередків первинних шкідників і хвороб лісу не виявлено.

Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев не виявлено. Рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні також не виявлено.

Підписи членів комісії:

Головний спеціаліст відділу охорони та захисту лісів
Центрального міжрегіонального УДМ

Вадим САВЧУК

/ Представник Овруцької міської ради

Володимир БАШИНСЬКИЙ

Голова Словечанської сільської ради

Володимир ТРИКИША

Провідний інженер-лісопатолог
ДСЛП «Київлісозахист»

Юрій ДВОРАКІВСЬКИЙ

Начальник відділу лісового господарства
ЖОКАП «Житомироблагроліс»

Сергій ГРИЦЕНКО

Головний лісничий
ДП «Словечанський лісгосп АПК»

Михайло ЛІНКЕВИЧ

Лісничий Словечанського лісництва

Сергій ОЛЕХНОВИЧ

Лісничий Слобідського лісництва

Василь ГРИБ

Лісничий Овруцького лісництва

Олександр ОЛЕХНОВИЧ

Помічник лісничого
Гладковицького лісництва

Сергій КУНИЧИК